

捷 汉 会 話

ČESKO-ČÍNSKÁ KONVERSACE

薩瓦·賀斯曼編

时 代 出 版 社

捷 汉 会 話
ČESKO - ČÍNSKÁ KONVERSACE

薩瓦·賀斯曼 編

时 代 出 版 社

1958 年·北 京

內 容 提 要

本書供在中國的捷克人和在捷克的中國人練習會話使用，並幫助已經初步掌握了基本的語言知識，但是還不能單獨造句的對捷克語有興趣的中國人或對漢語有興趣的捷克人練習造句和講話。

本書內容分為：一般用語，旅行，文化、娛樂、社會活動，健康，運動等五類。在附錄中並有中文信和捷克文信的書寫方法，數詞、標誌、度量衡，常用簡稱和縮寫、常用地理資料等參考材料。

書中附有捷克文、英文、俄文、和漢語拼音的比較表及與俄、中、英對照的捷克文字母發音表，供練習讀音時參考。

時 代 出 版 社 出 版

北京市書刊出版業營業許可証出字第45號

（北京東總布胡同10號）

新 華 書 店 發 行

北京五十年代印刷廠印刷

北京第三裝訂生產合作社裝訂

1953年7月北京初版

1958年7月北京第1次印刷

開本：850×1168 1/32 印張：6 字數：157千字

1—1600冊 定價（10）0.90元

Předmluva

Každý, kdo se někdy pokoušel domluvit cizím jazykem, jistě potvrdí, že ovládnutí potřebných hovorových obrátů a vět je užitečnější než znalost velkého množství slovíček. Je na příklad lépe znát větu: "Jak se vám líbila tato hra?" než jednotlivá slovíčka jako "komedie", "drama" atd., která se nám hodí později.

Tato příručka má pomoci především těm zájemcům o češtinu nebo o čínštinu, kteří si již osvojili základy jazyka, avšak neodvážují se ještě tvořit samostatné věty. Tato práce může být ovšem užitečná i úplnému začátečníkovi.

Konversační materiál je v této příručce rozdělen do pěti tematických oddílů (v. obsah). Byl tu zpravidla volen postup od obecnějšího ke konkrétnímu (v. I. část: od všeobecně užívaných vět se přechází k návštěvě; podobně i v II. části); III., IV. a V. část zahrnuje některé důležité tematické okruhy.

Všechny čínské texty v této knize jsou přepsány čínskou fonetickou abecedou (Pinyinizimu) podle posledního opraveného návrhu, schváleného na 5. zasedání Prvního všečínského shromáždění lidových zástupců dne 11. února 1958. Do knihy byly též zařazeny srovnávací tabulky českého, anglického a ruského přepisu čínštiny a tabulka české abecedy a její výslovnosti pro Číňany.

Poněvadž má tato kniha sloužit jak Číňanovi v Československu, tak i Čechovi v Číně, pokusili jsme se sestavit českou i čínskou část tak, aby si vzájemně odpovídaly věty, nikoli pouze slova. Jsou zde tedy často fráze, jež si odpovídají situačně, avšak překlad není zcela doslovný. Srovnej na př. I. část, prosby, 16: "Prokázal byste mi laskavost?" je přeloženo

“您願意帮我一点兒忙嗎?” “Nin yuànyi bang wo yidianr máng” doslovně: “Chtěl byste mi trochu pomoci?” Stejně nevhodný by byl doslovný čínský překlad české věty: “您願意为我仁慈嗎?”)

V jiných podobných případech bylo použito vysvětlení. Srovnej např. I. část, Pozdravy, 10; podobně II. část, Peking, 6 atd.

Při rozdílném způsobu života v Československu a v Číně nemohli jsme se však vyhnout některým drobnějším nepřesnostem.

Další potřebný slovníkový materiál a terminologii najde zájemce na př. v knize H. S. Aldridge, Practical Chinese, vol. II., Peking 1934; dále v práci D. Štovičkové, Věcný slovník česko-čínský (v rukopise).

Na závěr děkuji všem, bez jejichž pomoci by česko-čínská konverzace v této podobě nebyla vznikla. Je to především Zhou Zhiyao, asistent katedry českého jazyka při Pekingském institutu ruského jazyka, jenž pořídil základní překlad do čínštiny, a Guo Zhongyuan, jenž vypracoval přepis čínských textů; dále vyslovuji dík za cenné připomínky panu Li Ziyu, D. Štovičkové, M. Vochalovi, J. Střelečkovi a Z. Novotné.

Při své práci jsem použil této literatury:

A. Málek, Česko-polské rozhovory, Praha 1956

A. G. Milne, English of Everyday Life, Brno

A. Lyall, A Guide to the Languages of Europe, London 1954

Dr Sáva Heřman

odborný asistent filologické

fakulty Karlovy university v Praze

前 言

每位想用外語來交談的人都知道，掌握必要的習慣用語和句子要比記住大量的生字有用得多。例如，記住“您覺得這個戲怎麼樣？”這個句子要比記住一些往後對我們也是有益的“喜劇”、“話劇”等單字有用。

這本小冊子首先有助於那些已經初步掌握了基本的語言知識，但是還不能單獨造句的對捷克語有興趣的中國人或對漢語有興趣的捷克人。

當然，對捷克語或漢語的初學者也同樣是有用的。

本書的會話材料按內容分為五類（見目錄），每類都是由一般的交談開始到具體的專題會話（第一類從一般日常用語到拜訪；第二類也是如此）。第三、四、五類是圍繞一個重要主題的會話。

書中的中文部分試用 1958 年 2 月中華人民共和國第一屆全國人民代表大會第五次會議通過的“漢語拼音方案”註音。書中也有捷文，英文俄文和漢語拼音的比較表，和專為中國人用的捷語發音表。

中文的拼音部分，沒有全部用聲調記號（-ˇ-）標出，僅在談話時應該發音較重的音節標以聲調記號。供使用本書的捷克人參考。

因為本書不但服務於在捷克斯洛伐克的中國人，同時也供在中國的捷克人使用，作者在編寫時就努力使捷語和漢語整句的精神實質相符，而不只是字面上的相同。其中習慣用語常是依照情況譯成漢語，而不是逐字死譯的。例如：在第二類，“請求”第 10 句“Prokázal byste mi laskavost?”譯為“您願意幫我一點兒忙嗎？”若按捷文直譯應為：“您願意為我仁慈嗎？”。如果可能，便盡量將接近原意的譯文或解釋放在括號里。但是，由於捷克斯洛伐克和中國的生活方式不同，有些地方還是難免欠精確。

有志於學習捷語和漢語的朋友們可以在其他的材料中找到他們所需要的更多的材料和術語。例如 Aldridge 編著的“實用華語”（1934 年 北京出版）。史丹妮編著的捷漢分類小字典等（預計於 1958 年在北京出版）。

最後，我感謝所有的幫助我的同志們，沒有他們的幫助這本捷漢會話就不能出版。

首先是翻譯本書中文部分初稿的北京俄語學院捷克語教研組助教周志堯同志和拼寫了書中中文部分的國仲元同志。

其次，謹對在本書編寫過程中提出寶貴的建議和批評的李紫瑜先生、史丹妮同志、吳和同志、史雅羅同志和傅思端同志表示感謝。

在本書編寫過程中，曾參考 A. Málek 所著“捷波會話”（1956 年布拉格出版）；A. G. Milne 所著“日用英語”（布爾諾出版）和 A. Lyall 所著的“歐洲語言指南”（1954 年倫敦出版）。

布拉格查理大學語言學系講師 語言學博士 薩瓦·賀斯曼

OBSAH 目 錄

Předmluva 前言.....	1-3
Tabulka výslovnosti a přepisu čínštiny 汉语拼音讀音表.....	7
Tabulka české abecedy (s výslovností) 捷克文字母發音表.....	10
I. VŠEOBECNÁ ČÁST. 一般用語.....	13
1) Všeobecně užívané obraty. 日常用語.....	13
2) Prosby. Poděkování. 請求, 感謝.....	16
3) Vybízení. 客气話.....	19
4) Překvapení. Radost. 惊奇, 快乐.....	22
5) Rady a upozornění. 劝告和惊告.....	25
6) Vyjádření úmyslu. 表示意願.....	27
7) Omluvy. 道歉.....	28
8) Kladné odpovědi. 肯定的答复.....	30
9) Neurčitá vyjádření. 表示不肯定和怀疑.....	32
10) Vyjádření nespokojenosti. 表示不滿, 不同意和抗議.....	34
11) Záporné věty. 否定句, 不同的意見.....	38
12) Pozdravy. Loučení. 見面時的問候, 離別.....	41
13) Začínání rozhovoru. O češtině. O čínštině. 交談的开始, 談論关于捷克文, 关于中文.....	43
14) Návštěva. 拜訪.....	46
15) Rozhovor o zaměstnání. 关于职业的談話.....	53

II. CESTOVÁNÍ. 旅行.....	55
1) Cestování. 旅行.....	55
2) Pasová a celní prohlídka. 护照和关税检查.....	65
3) Odlet. 飛行.....	66
4) Hotel. 旅館.....	68
5) V restauraci. 在飯館里.....	75
6) Jídelní lístek (česká a čínská jídla). 菜單 (捷克菜和中國菜).....	77
7) Musea. Pamětihodnosti. 博物館. 古蹟.....	81
8) Služby. 服务.....	83
9) U holiče. U kadeřníka. 在理髮館.....	86
10) Nákupy. 买东西.....	87
11) Pošta. Telefon. Telegraf. 郵政局. 電話. 電報.....	90
12) Peking. 北京.....	95
13) Doprava v Pekingu. 北京的交通.....	97
14) Praha. 布拉格.....	99
15) Doprava v Praze. 布拉格的交通.....	101
III. KULTURA. ZÁBAVA. VEŘEJNÝ ŽIVOT. 文化、娱乐、社会活动.....	104
1) Divadlo. Kino. 劇院. 電影院.....	104
2) Zábava. Tanec. Společenské hry. 娱乐. 跳舞. 集体遊戲.....	110
3) Hudba. Koncert. 音乐. 音乐会.....	113
4) Rozhlas. Televis. 廣播和电视.....	116
5) Knihovna. 圖書館.....	120
6) Knihkupectví. 書店.....	122
7) Noviny a časopisy. 報紙和雜誌.....	124
8) Fotografování. 照相.....	127

9) Na schůzi. 开会	129
10) Oslavy. Manifestace. 慶祝, 慶祝大会	131
IV. ZDRAVÍ. SPORT. 健康, 运动	135
1) O zdraví. 健康	135
2) U lékaře. 在医生那兒	137
3) U zubního lékaře. 在牙科医生那兒	140
4) Sport. Gymnastika. Plavání. 运动, 体操, 游泳	142
V. RŮZNÉ. 其他	145
1) Počasí. 天气	145
2) Čas. Kalendář. 時間, 日曆	148
3) Svátky. Památné dny. Lidové zvyky. 節日, 紀念日, 民間風俗	151
PŘÍLOHY. 附錄	
1) Čínské a české dopisy. 中文信和捷克文信	155
2) Číslovky. 數詞	172
3) Nápis. 標誌	175
4) Míry a váhy. 度量衡	178
5) Některé běžné zkratky. 常用簡称和縮寫	179
6) Některé zeměpisné údaje. 常用地理資料	187

VÝSLOVNOST A PŘEPIS ČIŇŠTINY 漢語拼音讀音表

pehinja (čínský přepis)	popis výslovnosti (je-li nutný)	přepis		
		český	anglický (Wade)	ruský (Palladij)
a		a	a	а
b	neaspirovaná poloznělá	p	p	б
c	aspirovaná neznělá	ch	ts', tz'	ц
ch	aspirovaná neznělá	ch	ch'	ч
d	neaspirovaná poloznělá	t	t	д
e		e, o	e, o	э
f		f	f	ф
g	neaspirovaná poloznělá	k	k	г
h		ch	h	х
i+)		i, ü	i, y	и, ы
j (+i, u)		ji, yü	chi, chü	цзи, цзюй
k	aspirovaná neznělá	kch	k'	к
l		l	l	л
m		m	m	м
n		n	n	н
ng	nosové n (jako v angličtině)	ng	ng	н, -нь
o		o	o	о
p	aspirovaná neznělá	pch	p'	п
q	skoro jako ve slově Čína	ch'i, chü	ch'i, ch'ü	чи, цюй

r	zvuk mezi ruským ž a r v americké angličtině	ž	j	ж
s		s	s	с
sh		š	sh	ш
t	aspirovaná neznělá	tch	t'	т
u		u	u	у
ü (yu)	zvuk mezi českým u a německým ü	-ü, jü	-ü, yü	ю, -юй
v		v	v	в
w	jako anglické w	w	w	в
x	měkké s jako v ruštině	sí, sü	hsi, hsü	си, сүй
y		j, i	y, i	е, и, ю, я
z	neaspirovaná poloznělá, jako ve slovenském medzi	c	ts, tz	цз
zh	neaspirovaná poloznělá, jako ve slově džbán, léčba	č	ch	чж

+) výslovnost i závisí na předchozí souhláse:

- A) c }
ch }
r }
s } + i čteme jako jednu hlásku: c', čch', ž' ... atd.
sh }
z }
zh }
- B) j }
q } + i čteme jako ti, čchi, si
x }

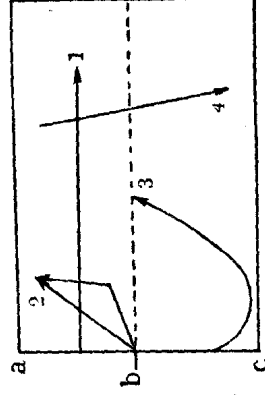
Některá spojení samohlásek a souhlásek

pchinjin: popis výslovnosti	přepis		
	český	anglický	ruský
ai	aj	ai	ай
an	au	an	ань
ang	ang	ang	аң
ao	ao	ao	ао
en	en	en	энь
(na př. ben vyslovujeme jako v německém oben)	(pen)	(pen)	(бэнь)
-ia	-ia	-ia	-я
na počátku slova ya-	ja-	ya-	я-
-iao (posl. část trojhlasý oslabena)	-iao	-iao	-яо
na počátku slova yao-	jao-	yao-	яо-
-iu	-iou	-iu	-ю
na počátku slova you-	jou-	yu-	ю-
-ua	-ua	-ua	-ya
na počátku slova wa-	wa-	wa-	ва-
ui	-uei	-ui	-үй
na počátku slova wei-	wei-	wei-	вэй-

Uvedený popis čínské výslovnosti je jen přibližný a má dát čtenáři pouze základní představu o hláskovém systému čínského jazyka.

V čínštině se vyslovuje většina slabik v jednom ze čtyř tónů. S pomocí tónů (intonace) se rozlišují jednotlivé slabiky nebo celá slova.

Schema tónů:

a-c hlasový rozsah
mluvčího
b normální výška
hlasu
1-4 průběh jednotlivých tónů

Ve všech čínských přepsaných textech jsou označeny pouze tóny slabik nesoucích větný přízvuk.

Správné výslovnosti čínštiny je ovšem možno dosáhnout jen delším cvikem a s pomocí čínského učitele.

捷 克 文 字 母 發 音 表

字		母		字母名称	發			音		讀 如 俄文字母	例	字	讀 如 英文字
印 刷 体		書 寫 体			註音 字母	漢語 拼音	漢字	註 解					
大	小	大	小										
A	a	<i>A</i>	<i>a</i>	krátké a	Y	a	啊		a	ano	是的, 对	but	
Á	á	<i>Á</i>	<i>á</i>	dlouhé á	Y	a	啊	長的	a	máma	媽媽		
B	b	<i>B</i>	<i>b</i>	bé	ㄅ	b	玻	濁輔音	б	bota	皮鞋	boy	
C	c	<i>C</i>	<i>c</i>	cé	ㄘ	c	次	=t+s不吐氣	ц	co	什么	mats	
Č	č	<i>Č</i>	<i>č</i>	čé	ㄘ	ch	吃	=t+š不吐氣	ч	čas	時間	cheer	
D	d	<i>D</i>	<i>d</i>	dé	ㄉ	d	德	濁輔音	д	dar	禮物	day	
Ď	ď	<i>Ď</i>	<i>ď</i>	ďé	ㄉ	j(i)	机	濁輔音	дѣ	ďábel	魔鬼	duty	
E	e	<i>E</i>	<i>e</i>	krátké e		(y) e	夜	在(i)后面的音	о	pes	狗	ever	
É	é	<i>É</i>	<i>é</i>	dlouhé é		e	夜	長的	э	léto	夏天		
Ě	ě	<i>Ě</i>	<i>ě</i>	je	ㄗ	ie	夜		e	pěna	泡沫		
F	f	<i>F</i>	<i>f</i>	ef	ㄈ	f	佛		ф	fialka	紫羅蘭	fly	
G	g	<i>G</i>	<i>g</i>	gé	ㄍ	g	哥	濁輔音	г	guma	橡膠, 橡皮	go	
H	h	<i>H</i>	<i>h</i>	há						husa	鵝	heart	

CH	ch	<i>ch</i>	<i>Ch</i>	chá	厂	h	喝	清輔音	x	chyba	錯誤	Bach
I	i	<i>i</i>	<i>I</i>	krátké i	厂	i	意		и	pivo	啤酒	kld
Í	í	<i>i</i>	<i>í</i>	dlouhé i	厂	i	意	長的	и	víno	葡萄酒	free
J	j	<i>j</i>	<i>J</i>	jé	厂	y	烟		ñ	ja	我	yes
K	k	<i>k</i>	<i>K</i>	ká	ㄍ	g	哥	清輔音	к	káva	咖啡	king
L	l	<i>l</i>	<i>L</i>	el	ㄌ	l	勒		л	láska	愛情	well
M	m	<i>m</i>	<i>M</i>	em	ㄇ	m	摸		м	maso	肉	mark
N	n	<i>n</i>	<i>N</i>	en	ㄋ	n	訥		н	nos	鼻子	near
Ñ	ñ	<i>ñ</i>	<i>Ñ</i>	eñ			聶		нб	daň	稅	new
O	o	<i>o</i>	<i>O</i>	krátké o	ㄜ	o	噢		о	oko	眼	boy
Ó	ó	<i>ó</i>	<i>Ó</i>	dlouhé ó	ㄜ	o	噢	長的	о	tón	音調	more
P	p	<i>p</i>	<i>P</i>	pé	ㄆ	b	玻	清輔清	п	papír	紙	put
R	r	<i>r</i>	<i>R</i>	er					p	ryba	魚	
Ř	ř	<i>ř</i>	<i>Ř</i>	er					рж, рш	řeka	河	
S	s	<i>s</i>	<i>S</i>	es	ㄙ	s	思		c	sůl	鹽	sake
Š	š	<i>š</i>	<i>Š</i>	eš	尸	sh	詩		ш	šest	六	shall

T	t	<i>ṭ</i>	<i>ṭ</i>	té	ㄊ	d	德	清輔音	τ	tam	在那边	tell
Ṭ	ṭ	<i>Ṭ</i>	<i>Ṭ</i>	ťé	ㄊ	j(i)	机	清輔音	τb	sít	網	tune
U	u	<i>u</i>	<i>u</i>	krátké u	×	u	烏		y	ulice	街道	food
Ú	ú	<i>ú</i>	<i>ú</i>	dlouhé ú	×	u	烏	長的	y	únor	二月	
Ů	ů	<i>ů</i>	<i>ů</i>	kroužkované ů	×	u	烏	長的	y	stůl	桌子	
V	v	<i>v</i>	<i>v</i>	vé	□	f	佛	濁輔音	B	vůz	車子	very
Y	y	<i>y</i>	<i>y</i>	tvrdé y (ypsilon)		i	意		и	syn	兒子	ill
Ý	ý	<i>ý</i>	<i>ý</i>	dlouhé tvrdé ý		i	意	長的	и	týden	星期	meet
Z	z	<i>z</i>	<i>z</i>	zet	ㄌ	s	思	濁輔音	з	zub	牙齒	zero
Ž	ž	<i>ž</i>	<i>ž</i>	žet	尸	sh	詩	濁輔音	ж	žába	青蛙	pleasure
外來字母												
Q	q			kvé				= k + v				quite
W	w			dvojité vé				= v				very
X	x			iks				= ks				box
上表中的捷克字母的註音及例字只是為了幫助讀者得到一個關於捷語發音的最基本的概念，正確地掌握捷克語發音需要長時期的練習和捷克教員的幫助。												

1.
VŠEOBECNÁ ČÁST

一般用語
YÌBĀN Yòngyǔ

Všeobecně užívané obraty

1. Jak se máte?
2. Děkuji za optání. Děkuji, dobře.
3. Co děláte?
4. Co je nového?
5. Jak se vám daří?
6. Děkuji, ujde to.
7. Mluvíte česky? Rozumíte česky?
8. Mluvím špatně, ale trochu rozumím.

日常用語

1. 您怎么样?
2. 謝謝您的問候。謝謝。挺好。
3. 您(近來)做了些什麼?
4. 有什麼新鮮事兒?
5. 您过得怎么样?
6. 謝謝, 還可以。謝謝, 馬馬糊糊。
7. 您會說捷克話嗎? 您懂捷克話嗎?
8. 我說得不好, 只懂一點兒。

Richáng yòngyǔ

1. Nín zěnmeyang?
2. Xièxie nín de wènhòu. Xièxie, tǐng hao.
3. Nín (jìnlái) zuòle xiè shénme?
4. You shénme xīnxiān shìr?
5. Nín guòde zěnmeyang?
6. Xièxie, hái kěyǐ. Xièxie, māmāhūhū.
7. Nín huì shuō jièkè-huà mǎ? Nín dǒng jièkè-huà mǎ?
8. Wǒ shuōde bù hao, zhǐ dǒng yídiǎnr.

9. Jak dlouho jste již v Československu?	9. 您已經在捷克斯洛伐克多久了?	9. Nín yǐjīng zài Jièkèsuǒfàkè dúo jiǔ le?
10. Odkud jste přijel?	10. 您从哪儿來?	10. Nín cóng nǎr lái?
11. V kolik hodin jste odjel z Prahy?	11. 您是几点鐘离开布拉格的?	11. Nín shì jǐ diǎnzhōng líkai Búlage de?
12. Jak se vám tu líbí?	12. 您喜欢在这兒嗎?	12. Nín xǐhuan zài zhèr ma?
13. Bydlíte v hotelu?	13. 您住在旅館里嗎?	13. Nín zhù zài lǚguǎn lǐ ma?
14. Co budete dělat dnes večer?	14. 今天晚上您要做什么?	14. Jīntiān wǎnshàng nín yào zuò shénme?
15. Chcete snad někoho navštívit?	15. 您想要訪問一个人嗎?	15. Nín xiāng yào fǎngwèn yí ge rén ma?
16. Neznáte náhodou pana Janga?	16. 您認得楊先生嗎?
只是見過面 (但未談過話).	16. Nín rèn dé Yáng xiānshēng ma?
Zhǐshì jiànguo miàn (dàn wèi tángguo huà).
17. Promiňte, neviděli jsme se náhodou v Pekingu?	17. 請原諒, 我們是不是在北京見過?	17. Qǐng yuánliang, wǒmen shìbùshì zài Běijīng jiànguo?
18. Mohl byste mi říci, kde bych našel pana Janouše?	18. 您可以告訴我, 在什麼地方能找到楊諾士先生?	18. Nín kěyǐ gàosu wǒ, zài shénme dìfāng néng zhǎodao Yángnuòshì xiānshēng?
19. Řekl byste mi laskavě, kolik je teď hodin?	19. 請您告訴我現在是几点鐘了?	19. Qǐng nín gāosu wǒ xiànzài shì jǐ diǎnzhōng le?